

det kan siges, at dette Forslag til Overgang er stillet, eller det skal .....

Formanden: Forslaget til Dagsorden er ikke stillet endnu, men det vil senere blive stillet og sat til Forhandling.

Inger Gautier Schmit: Da den norske Udenrigsminister takkede det Udvalg, som havde arbejdet paa Traktaten, ved dennes Vedtagelse i Stortinget, kunde han udtale, at han glædede sig over, at der stod et samlet norsk Folk bag Vedtagelsen. Og det er jo ikke saa underligt; vi kan vel forstaa, at der maatte staa et glad norsk Folk bag denne Traktats Vedtagelse, thi de fik jo sandelig noget og noget klækkeligt. Vor danske Udenrigsminister kan ikke med samme Glæde i Dag udtale sig, naar Traktaten er vedtaget, thi der staaer ikke et samlet dansk Folk bag Vedtagelsen. Og dette er absolut ikke begrundet i, at vi Danske er mere krakilske eller mere vanskelige at komme overens med end Nordmændene; det tror jeg absolut ikke er et Karaktertræk, som er særlig fremtrædende i vor Folkekarakter. Grunden maa ligge dybere, og jeg tror, den ganske simpelt ligger i, at Forholdet her i Danmark ligger meget forskelligt fra Forholdet i Norge, idet vi er en hel Del her i Danmark, der ser saaledes paa det, at vi i denne Traktat giver saa uendelig meget af det, som vi med fuld Ret mener at kunne kalde vor personlige Ejendom, og herved tænker jeg paa den ubestridelige Højhedsret, som det fra alle Sider er anerkendt, at Danmark har over Grønland, ogsaa Østgrønland.

Naar jeg i min Mindretalsbetænkning har udtalt, at jeg ikke kan stemme for Traktaten, har jeg som første Grund anført, at jeg maatte frygte, at denne Traktats Vedtagelse kunde svække Danmark med Hensyn til dets Suverænetet. Jeg skal ganske vist indrømme, at Professor Poul Johannes Jørgensens Udtalelse i saa Henseende er beroligende, at andre har udtalt sig beroligende, og at man heller ikke i Folketinget paa dette Punkt synes mere at nære nogen Ængstelse, men jeg kan ikke undlade som ganske praktisk tænkende Menneske at ræsonnere som saa: Ja, formelt kan man jo godt sige, at vi opretholder Højhedsretten, men hvad er det at have Højhedsretten over et Land? Det betyder efter mine ganske enkle Betragtninger — jeg er ikke Jurist — dette, at man har Lov til at drage Grænserne indenfor et saadant Landomraade, indenfor

de enkelte Landsdele, som man nu vil, og at man har Lov til at skrive Love, som alle de Mennesker, der bor i dette Landomraade, maa være underkastet. Nu udtaler Hr. J. C. Christensen i den Debat, der er gaaet forud, selvfølgelig, at Danmark har den fulde Højhedsret over hele Grønland. Men ikke desto mindre er det jo oplyst under vort Arbejde, at Grænserne for de enkelte Landsdele, f. Eks. for Angmagssalik og for det tilkommende Scoresbysund, kan vi ikke drage frit, saaledes som vi vil her i Danmark. Vi er her forpligtede til at holde os til en tilfældig Traktat, som efter eskimoisk Opfattelse trækker Grænserne meget snævert; 10—15 Mil er intet ud fra en eskimoisk Betragtning. For faa Dage siden opsøgte en Dame, som havde opholdt sig et Aar i Angmagssalik, mig, og hun udtalte, at hvis 15 Mils Grænse blev draget, kunde det have de farligste Følger for denne Befolkning, idet Eskimoerne gaar over uendelig lange Strækninger i Løbet af ganske faa Dage for at drive deres Erhverv; og en Paavirkning fra Udlændinge i Retning af Indførelse af Spiritus og farlige Sygdomme laa meget nær for Haanden, hvis en saadan snæver Grænse blev fastsat. Naar man har Højhedsretten over et Land, har man Lov til at skrive Love, som alle de Mennesker, der bor i dette Territorium, er underkastet. Ikke desto mindre udtalte Professor Halfdan Koht, som vi nylig hørte, oven i Købet for at berolige Udenrigsminister Ræstad, der havde været bange for, at Nordmændene havde givet os Danske for meget, at den danske Regering kan jo ganske vist godt træffe Bestemmelser om og give Love for, hvorledes Danmark vil administrere Grønland — det kan Nordmændene ikke hindre —, men Lovene kan ikke benyttes mod Nordmændene. Jeg ser heri en meget stærk Begrænsning af det, som maatte være vor absolutte Ret i det Øjeblik, vi hævder, vi har Højhedsretten.

Min anden store Betænkkelighed har jeg allerede berørt, idet jeg mener, at Traktaten i høj Grad truer Eskimoernes Fangstinteresser og Erhvervsinteresser. Jeg har den Ære at sidde i det Udvalg, som blev nedsat i Anledning af Grønlandstraktaten, og har her haft den nøjeste Anledning til at følge de Forhandlinger, som er blevet ført, ligesom vi er blevet oplyst om de saare vanskelige Forhold, som Vestgrønlænderne allerede nu er inde under med Hensyn til deres Fangstinteresser. Og jeg kan ikke andet end frygte, at der kan